

[Bernhard Baunsgaard]

som ville have glædet hr. Poulsgaard. Den har aldrig glædet mig, og jeg mener, den er helt urimelig.

Det har været nævnt, at vi har adskillige undersøgelser af, hvordan kulturbevillinger virker i samfundet. Der er professor Hans Appelès' og professor Hannes Bauers undersøgelse ved Wirtschaftsuniversität i Wien fra 1984, og den hedder »Das Bundestheater in der österreichischen Wirtschaft«. Og hvad viste den? De fire forbundsteatre i Wien: Staatsoper, Volksooper, Werktheater og Akademietheater fik i 1982 700 mio. kr. i tilskud. Udbyttet for samfundet blev 1,1 mia. kr. I Bregenz i Østrig har vi fra tidsskriftet Die Bühne i februar 1987 en undersøgelse, der viser, at af de knap 23 mio. kr., man ofrede fra offentlig side på festspillene, blev udbyttet knap 50 mio. kr.

I Zürich i Schweiz bestilte byrådet hos et uafhængigt økonomisk konsulentfirma en undersøgelse af den økonomiske betydning af Zürichs kulturinstitutioner. Udgiften for Zürich var godt 300 mio. kr., udbyttet næsten 1 mia. kr.

På Musikhuset i Århus – den undersøgelse, kulturministeren omtalte, som er lavet af Geografisk Institut i Århus – har Århus Kommune brugt 6,6 mio. kr., og det samlede udbytte blev godt 21 mio. kr., således som fru Birte Weiss nævnte. Af disse godt 21 mio. kr. tog staten sig af næsten 14 mio. kr., Århus Amt af godt 2 mio. kr., Århus by selv fik 4,6 mio. kr., andre kommuner ¼ mio. kr. og kirken næsten 200.000 kr.

Jeg synes, at man, når man stiller det spørgsmål, hvad regeringen agter at gøre i en økonomisk krisetid, burde bøje sig for de hårde kendsgerninger og sige, at samfundet nok ikke kan bruge sine penge på områder, hvor udbyttet vil være så stort.

Jeg er ikke enig i den bemærkning, der faldt for, at andre statsinvesteringer også vil give et stort udbytte. Hvis vi sammenligner, må vi jo indrømme, at schweizerne nok er dem, der har mest hold på økonomien. Udbyttet er 328 pct. af det, de ofrer. Men så kan vi jo da glæde os over, at i Århus var man næsten lige så dygtig. Der er det dog 317 pct., man får ud af et års indsats på dette område.

Det er sådan noget, der har ligget bag den radikale gruppes politik. Vi har naturligvis dertil haft den indstilling, at kultur er nødvendig. Vi har haft den indstilling, at samfundet, det danske og andre samfund, simpelt hen ikke er så

godt, som mennesker kan skabe et samfund, og vi tror på, at den eneste måde vi kan skabe et bedre samfund på, er ved at gøre noget ud af kulturen. Men dertil har vi også troet på, at det ikke var penge, der blev smidt ud ad vinduet.

Vi kunne naturligvis ikke bygge på de undersøgelser de foregående år, som først nu foreligger, men der foreligger en anden meget interessant undersøgelse, som dog må gøre et vist indtryk på hr. Poulsgaard. Det er den undersøgelse, der blev foretaget af den politik, som byrådet i Holstebro med tilslutning fra samtlige partier gennemførte. Det var en svensk undersøgelse, som foreligger i en dansk oversættelse, og hovedredaktøren er Ingvar Holm.

Og hvad finder man så ud af i den undersøgelse? Ja, noget, som vi synes er helt afgørende, når man skal vurdere det på den rent kommercielle måde, som Fremskridtspartiet lægger op til med sin forespørgsel. Man kan læse på side 17, at det jo er så almindeligt, at når man vil have gang i erhvervslivet i et eller andet område, så stiller man byggemodne arealer til rådighed for erhvervsvirksomheder, man giver subsidier for at få dem i gang, og man prøver på at få statsinstitutioner til at flytte til området for at sætte gang i det hele.

Og så viser alle erfaringer helt entydigt, at dette ikke er nok. Det skaber ikke i sig selv et vækstklimate. Hvad var det, man på det tidspunkt under ledelse af en socialdemokratisk borgmester fandt på? Det var i begyndelsen af 1960'erne, før det øvrige Danmark rigtig havde fundet på det. Det var, at vil man havde den rigtige udvikling, så er det nødvendigt ikke alene at have et godt socialt serviceniveau, men også at have et godt kulturelt niveau. Hvis man ikke har dette kulturelle niveau, flygter befolkningen fra stedet, og byen vokser ikke, man kan ikke få gang i erhvervslivet.

Jeg synes dog, sådanne betragtninger burde gøre indtryk også på en fremskridtsmand. Vil man have gang i det hele, er det nødvendigt, at man sætter gang i kulturlivet. Det er det, der sikrer væksten i områderne. Derfor burde svaret på denne forespørgsel ganske klart være: Ja, vi ønsker, at Danmark skal blive et godt vækstområde. For at det kan blive et godt vækstområde, er det nødvendigt, at vi sikrer en god kultur og et godt kulturklima på alle områder.

Jeg kan minde om, at i stedet for at sætte kommuneskatten ganske lidt ned brugte man i